

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

Τάξη: Γ΄

Ημερομηνία: 04/06/2013

Χρόνος: 2 ώρες

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσεις ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ και στις δύο (2) ερωτήσεις

1. Να γράψεις στα φύλλα εξέτασής σου τα γράμματα της στήλης Α΄ και δίπλα από το καθένα τον αντίστοιχο αριθμό με το ορθό περιεχόμενο της στήλης Β΄.

Προσοχή : στη στήλη Β΄ περισεύει ένα σημείο

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
Α. Ευαγόρας Παλληκαρίδης	1. Υιοθέτησε την τακτική της βαλκανικής συνεννόησης
Β. Ελευθέριος Βενιζέλος	2. Άλωση της Τριπολιτσάς
Γ. Τζον Λοκ	3. Νεοελληνικός Διαφωτισμός
Δ. Ροβεσπιέρος	4. Διατύπωσε τη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου
Ε. Παύλος Μελάς	5. Καπιτάνος της Αμμοχώστου
ΣΤ. Ρήγας Βελεστινλής	6. Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής
Ζ. Μαρκαντώνιος Βραγαδίνος	7. Αγωνιστής του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59
Η. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης	8. Περίοδος της Τρομοκρατίας
	9. Μακεδονικός αγώνας

(8 χ 0.25=2 μον.)

2. Να προσδιορίσεις αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σου τη λέξη «ορθό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

α. Η μαζική παραγωγή προϊόντων με τη χρήση μηχανών ονομάζεται αγροτική επανάσταση.

β. Την 9^η Ιουλίου 1821 οι Τούρκοι απαγχόνισαν τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό.

γ. Μια βασική συνέπεια της αποικιοκρατίας ήταν η πολιτισμική αλαζονεία που επέδειξαν οι Ευρωπαίοι απέναντι στους λαούς των αποικιών τους.

δ. Με την έναρξη της Ελληνικής επανάστασης το 1821, εξεγέρθηκε ταυτόχρονα και η Κύπρος.

ε. Η επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες πέτυχε, γιατί ο τσάρος δεν επέτρεψε την είσοδο του τουρκικού στρατού στις Ηγεμονίες.

στ. Με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913) η Ελλάδα διπλασίασε τα εδάφη της.

ζ. Κατά τη διάρκεια του Κριμαϊκού πολέμου (1854-1856) η Ελλάδα απελευθέρωσε αλύτρωτα εδάφη της.

η. Στο Β' Βαλκανικό πόλεμο συμμετάσχουν η Ελλάδα και η Βουλγαρία εναντίον της Σερβίας.

(8 χ 0.25=2μον.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

**Να απαντήσεις σε ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.**

1. Να γράψεις κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

α. Επανάσταση της 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1843	(μον. 1)
β. Κίνημα Νεοτούρκων (1908)	(μον. 1)
γ. Ιερός Λόχος	(μον. 1)

2. α. **Φιλική Εταιρεία**: Να γράψεις τι ήταν, τους ιδρυτές, το σκοπό ίδρυσης και **τρία (3)** προβλήματα που αντιμετώπιζε στην επίτευξη του στόχου της. (μον. 2)

β. Οι προϋποθέσεις για επιτυχία της Ελληνικής επανάστασης ήταν ευνοϊκότερες στο νότιο ελλαδικό χώρο (Πελοπόννησο). Τεκμηρίωσε την πιο πάνω θέση με **τέσσερις (4)** λόγους. (μον. 1)

3. «...*Η Ελλάς πάνοπλος μετά των συμμάχων αυτής, εμπνεομένων υπό των αυτών αισθημάτων και συνδεομένων διά κοινών υποχρεώσεων, αναλαμβάνει τον ιερόν αγώνα του δικαίου και της ελευθερίας των καταδυναστευομένων λαών της Ανατολής...*»

Πηγή: Η Αθήνα των βαλκανικών πολέμων, 1912-1913, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, ΕΛΙΑ, Αθήνα 1993, σ. 20

α. Με βάση το παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σου γνώσεις, να εξηγήσεις **τρεις (3)** λόγους για τους οποίους οι βαλκανικοί λαοί συμμετάσχουν και στράφηκαν όλοι μαζί εναντίον της Οθωμανικής αυτοκρατορίας το 1912 - 1913. (μον. 1.5)

β. Με ποια συνθήκη έληξε ο Α' Βαλκανικός πόλεμος, ποια εκκρεμότητα δημιούργησε και πού οδήγησε αυτή η εκκρεμότητα; (μον. 1.5)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (8 μονάδες)

Να απαντήσεις σε ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

1. α. «Νομίζω πως πρέπει να υποστηρίξουμε ότι η ιστορία της Γαλλίας δεν είναι τίποτ' άλλο, παρά ατέλειωτες αντιδικίες του έθνους με τους ευγενείς. Το έθνος ζητούσε ν' αποκτήσει δικαιώματα, η ευγένεια προνόμια. Παράλληλα οι βασιλιάδες αγωνίζονταν για την επιτυχία της απόλυτα προσωπικής τους εξουσίας. Οι νόμοι δεν είχαν καμία ισχύ. Ιδιαίτερα χαρακτηριστική μορφή πήρε στη Γαλλία η πάλη ανάμεσα στο έθνος και στη βασιλική εξουσία».

F.A.Mignet, Ιστορία της Γαλλικής Επανάστασης, τομ. Α, σελ. 19

β.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω πηγές (α,β), πριν ξεσπάσει η Γαλλική επανάσταση, στη Γαλλία επικρατούσε πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση. Να εξηγήσεις τα **αίτια** που οδήγησαν το γαλλικό λαό σε επανάσταση. (μον. 3)

γ.

Σε ποιο ιστορικό γεγονός της γαλλικής επανάστασης αναφέρεται η πιο πάνω εικόνα και ποια είναι η σημασία του για το γαλλικό λαό; (μον. 1)

2. «...Την 7^η Ιανουαρίου 1828, έφτασεν ο Καποδίστριας εις Ναύπλιον... Η δε κατάστασις της Ελλάδος υπήρχεν αθλιεστάτη εις τον ανώτατον βαθμόν, ενώ ήλθεν ο Κυβερνήτης. Πρώτον χρήματα δεν υπήρχον, δεύτερον η Πελοπόννησος όλη κατερηπωμένη από τους Άραβας και οι οικίες πυρπολημένες, το Ναύπλιον και το Άργος κατατυραννούνται από τον Γρίβα, η Στερεά Ελλάς άπασα εις την εξουσίαν των Τούρκων μέχρι των Μεγάλων Δερβενιών, η θάλασσα καταπλακωμένη από την πειρατείαν και πολλά νησιά των Κυκλάδων κατατυραννούνται από την πληθύν των στερεοελλαδικών στρατιωτών. Και μ' όλες αυτές τις συμφορές και δυσχέρειες δέχθηκε ο μέγας άνθρωπος την κυβέρνησιν του τόπου...»

Α. Κοντάκης, Απομνημονεύματα, σελ.68-70 (έκδ.Εμμ. Πρωτοψάλτη. Αθήνα 1957)

α. Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σου γνώσεις, να γράψεις **τέσσερα (4)** προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει ο Ι. Καποδίστριας, όταν ανέλαβε Κυβερνήτης της Ελλάδας το 1828. (μον. 1)

β. «...*Η διακυβέρνηση του Καποδίστρια αποτελεί την πρώτη σοβαρή προσπάθεια διοργάνωσης του ελληνικού κράτους...*»

Ν. Σβορώνος

Να τεκμηριώσεις την άποψη, αναφέροντας **δύο (2)** συγκεκριμένα μέτρα που πήρε σε κάθε ένα από τους ακόλουθους τομείς: Οικονομία, Στρατό, Εκπαίδευση. (μον. 1.5)

γ. Να εξηγήσεις **δύο (2)** λόγους στους οποίους στηρίχθηκε η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια. Πού οδήγησε τελικά το αντιπολιτευτικό ρεύμα; (μον. 1.5)

3.α.«*Τα αίτια της Αμερικανικής Επανάστασης οφείλονται κυρίως σε πολιτικούς και οικονομικούς λόγους.*»

Με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις, να αιτιολογήσεις την πιο πάνω θέση αναλύοντας **δύο (2)** αίτια και την αφορμή της Αμερικανικής επανάστασης. (μον. 1.5)

Η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Θεωρούμε ως αλήθειες αυταπόδεικτες ότι όλοι οι άνθρωποι πλάστηκαν ίσοι, ότι προικίστηκαν από τον Δημιουργό τους με μερικά απαράγραπτα δικαιώματα, όπως αυτά της ζωής, της ελευθερίας και της αναζήτησης της ευτυχίας. Για να εξασφαλιστούν αυτά τα δικαιώματα, καθιερώθηκαν οι κυβερνήσεις των ανθρώπων, αντλώντας τη δίκαιη εξουσία τους από τη συγκατάθεση των κυβερνωμένων. Όποτε οποιαδήποτε μορφή διακυβέρνησης έρθει σε αντίθεση με αυτές τις αρχές, είναι δικαίωμα του λαού να την αλλάξει ή να την καταργήσει και να καθιερώσει νέα κυβέρνηση βασισμένη σε αυτές τις αρχές και οργανωμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε να θεωρείται από τον λαό πιο αποτελεσματική για την εξασφάλιση της ευτυχίας των πολιτών.

β. Τι γνωρίζεις για τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας; (μον. 1)

γ. Να σχολιάσεις **τρεις (3)** πολιτικές θέσεις του Διαφωτισμού που εντοπίζεις στη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας. (μον. 1.5)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (2 μονάδες)

**Να απαντήσεις σε ΜΙΑ (1) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.**

1. «..Είναι υπεύθυνος (ο Αρχιεπίσκοπος) στο σουλτάνο για τους φόρους και τη διαγωγή των Ελληνοκυπρίων. Για να αποφύγει να μπαίνει στις λεπτομέρειες των περιστατικών και για να απαλλαγεί από το βάρος ενός μέρους κοσμικής διοίκησης, παρέδωσε τις εξουσίες του στο Δραγομάνο της Κύπρου που έγινε έτσι η κυριότερη πολιτική αρχή: έχει στην πραγματικότητα την τάξη και τα γνωρίσματα ενός πρίγκιπα της κοινότητας επειδή ο Τούρκος διοικητής δεν μπορεί να κάνει τίποτα σε ένα Έλληνα, χωρίς τη συμμετοχή και την παρουσία του Δραγομάνου, που είναι ακόμα εμπιστευμένος (εξουσιοδοτημένος) με το καθήκον να βάζει μπροστά στο θρόνο του σουλτάνου τις επιθυμίες των Χριστιανών».

Χατζηδημητρίου Κ., (1987) Ιστορία της Κύπρου, σ.271

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις, να περιγράψεις το θεσμό της Δραγομανίας και να αναφέρεις τον πιο σημαντικό Δραγομάνο της Κύπρου. **(μον. 2)**

2.

Η έπαρση της αγγλικής σημαίας στην Πύλη Πάφου (Λευκωσία)

«Εν τω μέσω γενικής συγκινήσεως υψηλόσωμος Άγγλος στρατιώτης (...) ανήρτησεν εις τον ιστόν, όπου τέως εκυμάτιζεν η Σημαία της Ημισελήνου και παρέδωσεν εις τας πνοάς του αέρος την Αγγλικήν Σημαίαν, Σημαίαν του Σταυρού, ενώ το Αγγλικόν άγημα απέδιδε τας νενομισμένας τιμάς παρουσιάζον όπλα (...)

Εις το θέαμα του σταυρού, κυματίζοντος παρηγόρως, ο Ραγιάς τον οποίον έπνιγεν έως τότε η Τουρκική δουλεία, ο ραγιάς ο μέχρι θρησκομανίας χριστιανός, ο ζαρωμένος υπό το Τουρκικό μαστίγιον, ως να εγαλβανίσθη από αόρατον ηλεκτρικόν ρεύμα, ένοιωσε το αίμα του να εκτινάσσεται με ορμήν από την καρδίαν εις τας αρτηρίας του, την ύπαρξίν του να κλονίζεται σύσσωμος και τρελλός από χαράν έβγαλε το φέσι και παράφορος το έριξεν εις τον αέρα, τό πλήθος σαν κύμα 'που κυλά' στο πέλαγος ορμητικό και αφροστεφανωμένο εκινήθη με ορμή, χειροκρότησε ζωηρά και εφώναξε με μιαν φωνήν «Ζήτω η Αγγλία!!!» «Ζήτω η Βικτώρια!!!» Ζητωκραυγαί και αναφωνήσεις πολύ φυσικάι εφόσον εκτός άλλων λόγων ψυχολογικών, υπήρχε η ελπίς ή μάλλον η βεβαιότης, ότι το νέον Καθεστώς εγκαινιαζόμενον με την πανηγυρικήν ανύψωσιν της Αγγλικής Σημαίας θα ήτο εντελώς και καθ' όλα αντίθετον του προηγουμένου και θα έφερεν εις την Νήσον τα αγαθά του ελεύθερου Πολιτεύματος, τα αγαθά της Επαγγελίας!»

Κωνσταντινίδου Κ., "Η Αγγλική κατοχή της Κύπρου το 1878", 1930

α. Να γράψεις **δύο (2)** λόγους για τους οποίους η Αγγλία επιδίωξε να πάρει την Κύπρο το 1878. **(μον. 1)**

β. Αφού μελετήσεις την πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σου γνώσεις, να γράψεις με ποια αισθήματα υποδέχθηκε ο κυπριακός λαός τους Άγγλους και να εξηγήσεις πώς δικαιολογούνται. **(μον. 1)**

Εισηγήτριες:

Θεοδώρα Κούρτη

Κωνσταντίνα Παπακυπριανού

Καλλιόπη Παναγή

Ελένη Βασιλείου – Παπαζαχαρίου

Ο Διευθυντής

Νίκος Καραγιώργης